

10 VINKKIÄ

Seksuaalikasvatukseen sijaishuollossa

1. TARTU TILANTEISIIN

Jos nuori aloittaa keskustelun seksuaalisuuteen liittyvistä teemoista tai esimerkiksi yhdessä katseltavassa sarjassa käsitellään seksuaalisuutta tai parisuhteita, tartu syötteeseen ja aloita keskustelu.

2. OTA VASTUU SEKSUAALIKASVATUKSESTA

Jokainen aikuinen on seksuaalikasvattaja halusipa sitä itse tai ei. Ymmärrä vastuusi ja roolisi seksuaalikasvattajana. Mieti, miten omat arvosi ja käsityksesi välittyvät nuorelle.

3. ÄLÄ PELKÄÄ KESKUSTELUA

Seksuaalisuus ja seksi on normaaleja asioita, jotka koskettavat jokaisen elämää. Älä siis turhaan nolostu niistä keskustellessa. Puhu asioista oikeilla termeillä, ja osoita käytökselläsi, ettei seksi ja seksuaalisuus ole hävettäviä asioita.

4. KUNNIOITA RAJOJA

Näytä esimerkkiä nuorelle omien rajojen vetämisestä ja suostumuksesta. Myös hyvällä tarkoituksella tehdystä fyysisestä eleestä on oikeus kieltäytyä. Kysy siis esimerkiksi ennen halaamista, saako halata. Rajoja on kunnioitettava myös esimerkiksi keskustellessa: jos nuori ei halua puhua, ei häntä voi siihen pakottaa.

5. KYSY SUORAAN

Suora puheeksi otto voi toimia myös seksuaalikasvatuksessa. Voit kysyä nuorelta, onko tällä jotain seksuaalisuuteen liittyvää, josta haluaisi kysyä tai jutella. Muista kuitenkin tilannetaju ja nuoren omien rajojen kunnioittaminen.

6. NÄYTÄ TERVEEN ITSETUNNON MALLI

Muista, että se miten puhut itsestäsi ja ulkonäöstäsi vaikuttaa lapseen tai nuoreen ja hänen tapansa katsoa itseään. Anna nuoren kokeilla esimerkiksi tyylejä ja etsiä itseään.

7. MAHDOLLISTA OMA RAUHA JA OMA TILA

Nuorella on oikeus myös yksityisyyteen. Nuorelle pitää mahdollistaa oikeus tutustua itseensä ja omaan seksuaalisuuteen rauhassa, ilman häiriöitä ja muita häiritsemättä.

8. LUO HYVÄ ILMAPIIRI

Jo pienillä sanoilla ja teoilla voi olla iso merkitys siihen, että nuori tai lapsi kokee tulevansa sijaishuoltopaikassaan hyväksytyksi ja sitä kautta madaltaa kynnystä tulla juttelemaan aikuisen kanssa. Sateenkaariliput, julisteet ja saatavilla olevat kondomit osoittavat nuorelle, että seksuaalisuus ja seksi on normaaleita asioita, joista saa puhua.

9. OLE TIETOINEN NORMEISTA JA OLETUKSISTA

Älä oletta. Muista seksuaalisuuden ja sukupuolen moninaisuus. Kohtele kaikkia yhdenvertaisesti, ja muista myös se, että esimerkiksi sateenkaarinuori kohtaa tilastollisesti muita nuoria useammin syrjintää, kiusaamista ja ulossulkemista.

10. HYVÄKSY VIRHEESI

Muista, ettei kukaan ole täydellinen. Jokainen tekee joskus virheitä. Kaikkea ei tarvitse osata, ja kun vastaan tulee tilanne, ettei omat tiedot, kyvyt tai resurssit riitä, myönnä se itsellesi ja muille.